

การปฏิบัติดูแลรักษา

การให้น้ำ ควรรดน้ำวันละ 1 ครั้ง ในช่วงเช้า

การให้ปุ๋ย ให้ปุ๋ยละลายช้า สูตร 14-14-14 อัตรา 4 กรัม ต่อ กระถาง ทุก 3 เดือน และให้ปุ๋ยทางใบสูตร 21-21-21 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นทุก 2 สัปดาห์ และควรพ่นธาตุอาหารเสริมเฟตริลอน ทุก 7-10 วัน เพื่อเสริมสร้างให้ต้นมีความแข็งแรง

โรคสำคัญ ที่พบในการปลูกกล้วยไม้ดินใบหมาก ได้แก่

โรคเน่าดำ หรือ โรคยอดเน่า

สาเหตุเกิดจากเชื้อรา *Phytophthora palmivora*

ลักษณะอาการ เกิดที่ใบเป็นจุดฉ่ำน้ำสีเขียวเข้ม น้ำตาลอ่อนถึงน้ำตาลเข้ม หากเข้าทำลายทางยอดจะทำให้ยอดเน่าเป็นสีน้ำตาล เมื่อจับจะหลุดติดมือมาโดยง่าย

โรคใบจุดหรือโรคไหม้

สาเหตุเกิดจากเชื้อรา *Collectotrichum gloeosporioides*

ลักษณะอาการ เกิดได้ทั้งใบและดอก สังเกตได้ชัดเจน คือ ผลไม้ไหม้สีน้ำตาลเป็นวงเรียงซ้อนกันหลายๆชั้น และมีกลุ่มของเชื้อราสีดำเกิดขึ้นเป็นวงเรียงซ้อนกัน อาการที่ดอกเกิดบนกลีบดอกและเส้าเกสรมีลักษณะเป็นจุดแผลสีเทาออกดำยุบตัวบวมเล็ก ขอบแผลมีสีน้ำตาลเข้มรอบแผล แพร่ระบาดได้ดีในโรงเรือนที่มีความชื้นสูง โดยเฉพาะฤดูฝน

ลักษณะของโรคเน่าดำ

ลักษณะของโรคใบจุดหรือโรคไหม้

วิธีการป้องกันกำจัดโรค

โดยวิธีการตัดแต่งใบที่มีอาการของโรคออก พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยโรคเน่าดำพ่นด้วยเมทาแลกซิล อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร สลับกับฟอสฟอรัสแอซิด 40% W/V อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โรคใบจุดพ่นด้วยแมนโคเซป 80% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร สลับกับแคปแทน อัตรา 30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่น 2 อาทิตย์ครั้ง

แมลง ที่พบในการปลูกกล้วยไม้ดินใบหมาก ได้แก่

เพลี้ยไฟฝ้าย

ทำลายกล้วยไม้บริเวณดอกเป็นรอยแผลสีน้ำตาลทำให้ดอกมีตำหนิ นอกจากนี้อาจพบแมลงชนิดอื่นที่กัดกินใบและดอก เช่น ตัวงักแก้ง และหนอนบู่

ลักษณะการทำลายบริเวณดอกของเพลี้ยไฟฝ้าย

ตัวงักแก้งกัดกินใบและดอก

หนอนบู่กัดกินใบและดอก

วิธีการป้องกันกำจัด

1. หลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาหารของเพลี้ยไฟฝ้ายในบริเวณแปลง
2. พ่นสารป้องกันกำจัดแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด
 - อิมิดาโคลพริค อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร
 - อะเซพทาไมพริค อัตรา 5 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
 - ไทอะมีโทแซม/แลมบ์ดาไซฮาโลทริน อัตรา 15 มล./น้ำ 20 ลิตรควรใช้สารป้องกันกำจัดแมลง ติดต่อกันไม่เกิน 3 ครั้ง เพื่อป้องกันการสร้างความต้านทานสารฆ่าแมลง โดยใช้ช่วงพ่น 5-7 วัน อัตรา 120 ลิตร/ไร่ พ่นเป็นละอองฝอยโดยเฉพาะบริเวณดอก

ข้อควรระวัง หรือข้อจำกัด

ระมัดระวังป้องกันและกำจัดโรคเน่าดำและโรคใบจุด หากพบอาการโรคเน่าดำให้รีบนำออกไปทำลายนอกแปลง และพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช

ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย 72 หมู่ 6
ต.ป่าอ้อดอนชัย อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย 57000
☎ 053 170 102 ✉ CHORTI@DOA.IN.TH
🌐 WWW.DOA.GO.TH/HC/CHIANGRAI

กล้วยไม้ดินใบหมากพันธุ์ใหม่

ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย
สถาบันวิจัยพืชสวน
กรมวิชาการเกษตร

ประวัติ

ปี พ.ศ. 2549-2552 ได้ทำการรวบรวมพันธุ์กล้วยไม้ดินใบหมาก จากทั่วประเทศ ได้ 92 ต้นพันธุ์ คัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ไว้ 13 ต้น ผสมข้ามโดยไม่มีการวางแผนการผสมพันธุ์ได้ลูกผสม 35 คู่ผสม นำไปเพาะเลี้ยงในสภาพปลอดเชื้อมีเพียง 20 คู่ผสม ที่สามารถเจริญเติบโตและออกปลูกได้

จากนั้น ในปี พ.ศ. 2553-2555 ทำการคัดเลือกสายต้น (clonal selection) ครั้งที่ 1 พิจารณาจากการเจริญเติบโตของ ต้นและลักษณะดอก คัดเลือกได้ 36 สายพันธุ์ จาก 17 คู่ผสม และคัดเลือกครั้งที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2558 ประเมิน ความสม่ำเสมอและความสามารถในการขยายพันธุ์ โดยแยก กอสายพันธุ์ที่คัดเลือกและปลูกเป็นแถว ปีที่ 1 ปลูกจำนวน 5 กระถาง ปีที่ 2 และ 3 ปลูกจำนวน 10 กระถาง ร่วมกับการ ขยายพันธุ์ด้วยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ คัดเลือกไว้ 10 สายพันธุ์ จาก 9 คู่ผสม

และในปี พ.ศ. 2559-2560 ทำการปลูกเปรียบเทียบพันธุ์ โดยสายพันธุ์ที่คัดเลือก 10 สายพันธุ์ เปรียบเทียบกับพันธุ์การค้า ได้แก่ พันธุ์พราวชมพู ไม้กระถางขนาดเล็ก และพันธุ์ม่วง ทองผาภูมิ ไม้กระถางขนาดกลาง ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืช สวนเชียงราย ร่วมกับการทดสอบความพึงพอใจของผู้บริโภค สามารถคัดเลือกได้ 2 พันธุ์ จึงขอเสนอรับรองเป็นพันธุ์แนะนำ ของกรมวิชาการเกษตร

ลักษณะเด่น

กล้วยไม้ดินใบหมาก พันธุ์ สยามสิรินธร

(กล้วยไม้ดินใบหมาก พันธุ์ กว. เชียงราย 1)

- อายุดอกแรกบาน 93.92 วัน
- อายุการใช้งานของช่อดอก มากกว่า 30 วัน
- จำนวนช่อดอกต่อกระถาง 4.50 ช่อ มากกว่าพันธุ์การค้า
- ความยาวช่อดอกสั้น 22.03 เซนติเมตร เหมาะสำหรับ ผลิตไม้กระถางขนาดเล็ก
- จำนวนดอกต่อช่อ 44.00 ดอก มากกว่าพันธุ์การค้า
- ต้นกะทัดรัด แตกกอดี ก้านช่อดอกตั้งตรงและแข็งแรง ดอกกระจุกแน่นที่ปลายช่อ

กล้วยไม้ดินใบหมาก พันธุ์ กว. เชียงราย 2

- อายุดอกแรกบาน 102.95 วัน
- อายุการใช้งานของช่อดอกมากกว่า 40 วัน
- จำนวนช่อดอกต่อกระถาง 4.19 ช่อ มากกว่าพันธุ์การค้า
- ความยาวช่อดอก 36.45 เซนติเมตร เหมาะสำหรับผลิตไม้ กระถางขนาดกลาง
- จำนวนดอกต่อช่อ 39.90 ดอก มากกว่าพันธุ์การค้า
- ทรงพุ่มค่อนข้างแน่น แตกกอดี ก้านช่อดอกตั้งตรง และแข็งแรง ดอกกระจุกแน่นที่ปลายช่อ

การเตรียมวัสดุปลูก

- นำกาบมะพร้าวสับขนาดเล็ก มาแช่น้ำเพื่อล้างเกลือและ เแทนนินออกก่อนนำไปใช้ โดยแช่น้ำ 4-5 ครั้ง จนกระทั่ง น้ำใส ไม่มีสีแดงและขุ่น
- นำกาบมะพร้าวสับมาผสมกับปุ๋ยอินทรีย์ ในอัตราส่วน 2:1 คลุกเคล้าส่วนผสมให้เข้ากัน หมักทิ้งไว้ 1 เดือน จึง จะสามารถนำไปใช้เป็นวัสดุปลูกได้

การปลูกหน่อพันธุ์

- ทำการแยกกอจากต้นพันธุ์ นำต้นออกจากกระถางเดิม คัดแยกวัสดุปลูกออกจากราก และตัดรากและใบเดิมที่ แห้งหรือเสียหายออก โดยตัดแยกให้มีหน่อเก่า 1 หน่อ และมีหน่อใหม่ 1 หน่อ
- ปลูกลงในกระถางขนาด 4 นิ้ว นำวัสดุปลูกลงกระถาง รองด้วยปุ๋ยละลายช้า สูตร 14-14-14 กลบด้วยวัสดุปลูก เพื่อกันรากสัมผัสกับปุ๋ย แล้วจึงนำหน่อพันธุ์ลงปลูกและ กลบด้วยวัสดุปลูก ใช้มือกดเล็กน้อยเพื่อให้ต้นตั้งตรงได้
- จากนั้นทำการรดน้ำ แล้วนำกระถางไปวางบนชั้นปลูก สูงประมาณ 30 เซนติเมตร ภายใต้โรงเรือนที่พรางแสง 50 เปอร์เซ็นต์

กาบมะพร้าวสับ ที่หมักทิ้งไว้ 1 เดือน

แยกกอจากต้นพันธุ์ คัดแยกวัสดุปลูกออกจากราก

ตัดรากและใบเดิม ที่แห้งหรือเสียหาย

ปลูกลงกระถางขนาด 4 นิ้ว

รดน้ำ และวางกระถาง ภายใต้โรงเรือนพรางแสง